

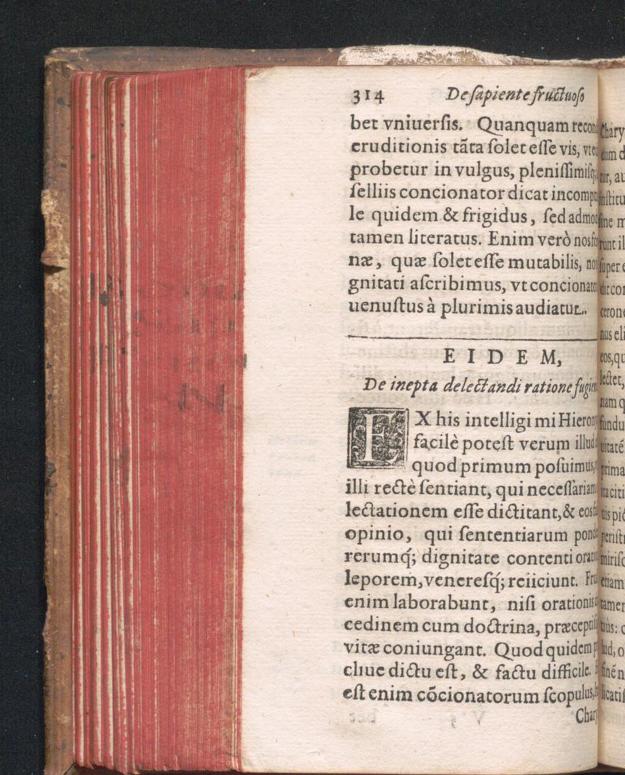
Universitätsbibliothek Paderborn

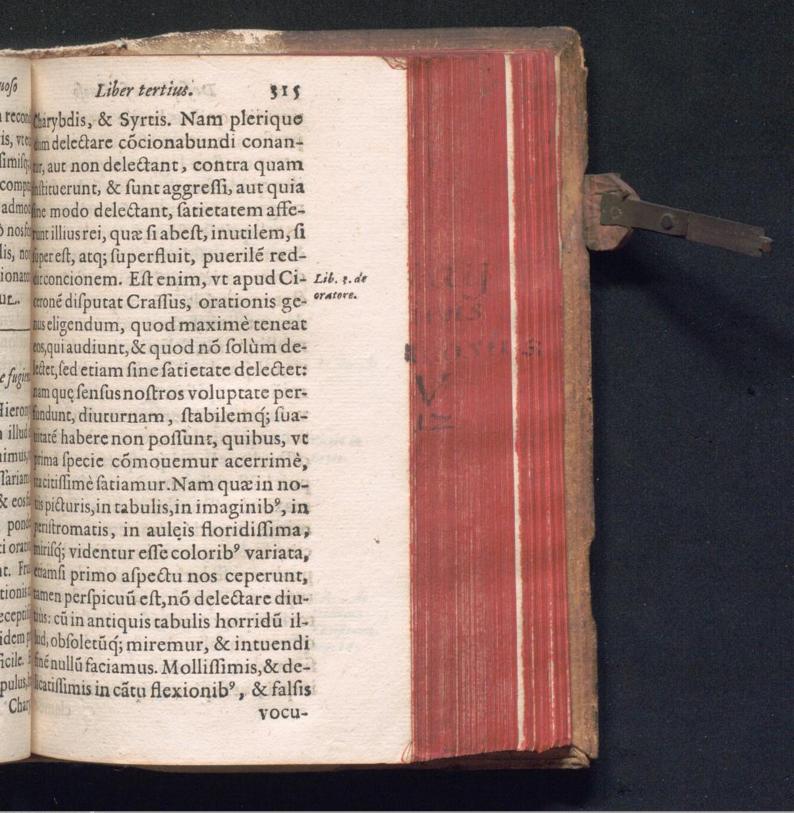
De Sapiente Frvctvoso Epistolares Libri quinque

Bonifacio, Juan Ingolstadii, 1606

IX. Eidem de inepta delectandi ratione fugienda.

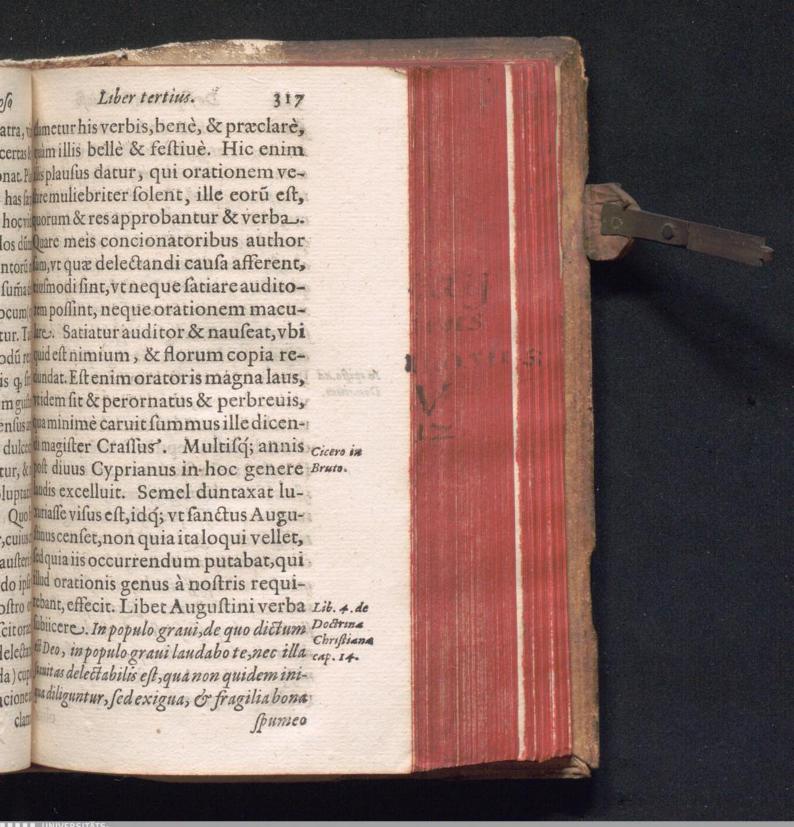
urn:nbn:de:hbz:466:1-51159

UNIVERSITATS-BIBLIOTHEK PADERBORN

De sapiente fructuoso 316 voculis, quibus hodie theatra, tume personant, nemo est, quin certal gam ueras musicæ leges anteponat Plaspla illæ quidé semel atq; iterű, has fa lirem no grauamuraudire. Licethoculuoru in reliquis sensibus, ne oculos din Quare & aures consulamus vnguentorislum, v derata potius, quá fuauitas fuma tum ctat, magis q; laudatur, q, crocum mp dam vtdixit) olere videantur. I are. mollitudinis, & lenitatis modure quide rit, nilq; vel in blandimentis qui dunda miű concupiscit. Quin etiamgun widen voluptatis præter cæteros sensus quam tor, atq? appetens, qua citò dulca di ma offenditur! melq; aspernatur, & polt d puit! Est enim maximis voluptat ludis maxime affine fastidium. Quo mias minus in oratione miremur, cuius finus cinnos, & fucum no modò austen ledqu probant, sed etiam multitudo ipillad t tuperat. Cupio equidem nostro deban tori Hispano (cui nisi dulcescitora labiic quærenda solitudo est, nisi delette di Dec fit modus, offensio metuenda) cup mita inqua, vt sæpius ab ipsa concione madie

BIBLIOTHEK PADERBORN

De sapiente fructuoso 318 spumeo verborum ambitu ornantur, am d nec magna, at q, stabilia deceter & grandose ornarentur. Est tale aliquid in epifted smit ti Cypriani: quod ideo puto vel accidil luxu consulto factum esse, vt scireturamienseb quam linguam doctrine Christiana sullasse. ab ista redundantia reuocauerit, o univere quentiam graviore, modestioreminimoloco xerit, qualis in eius consequentibus frada Secure amatur, religiose appetitur, full mufg cillime impletur. Ait ergo quodan une, q In episto.ad Petamus hanc fedem, dant sece uligen Donatum. vicina secreta, vbi dum erraticipa muma tum lapsus pendulis nexibus pera quadi dines baiulas repunt, vitea portuntrej frondeatectafecerunt. Nondia ures ista nisimirabiliter, affluentisima samuntis tate facundia, sed profusione nimia grantes for tidisplicent. Qui verò hac amant, plado, eto eos, qui non ita dicunt, sed castigation unform quuntur, non posseita loqui existimani, beand indicio ista devitare. Quapropteri mataci Sanctus, & posse se ostendit sic dicere, wedion dixit alicubi, & nolle, quoniam postmi willa nusquam. Hæc Augustiniverba,tet umer mi Hieronyme faciunt, qui que Ma,fe

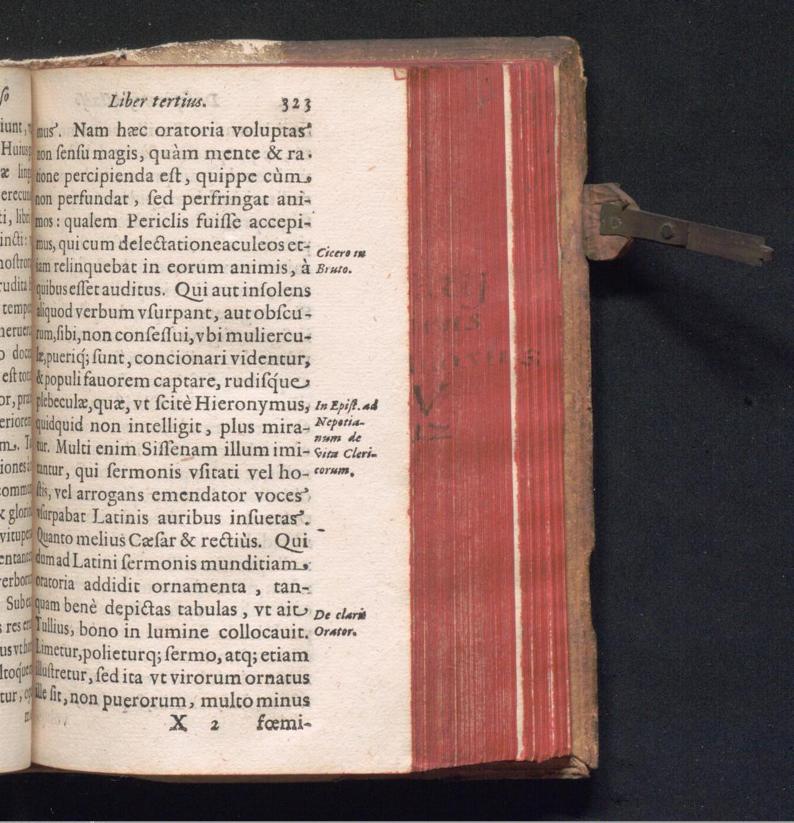
Liber tertius. 319 antur, dim de castissimo illo nostri tempo-Ograpiosepho diximus, admirantibus aepiful sminus ipse mirabaris, deq; illa quaaccidif luxurie quædam resecari oportere ur applensebas. Oratiunculæ nostræ pars iana fallasichabet. Vt autem Petronij castitas it, & westere plus posit, vtque adolescentis sumemánim beconati, copiosi, & divitis virginitas tibus admiranda magis: libet oris formam, tur, fel minfá corporis figuram, habitumá depinmodam une, qua dum oberius exponimus, quaso t secel aligenter attendite. Natus erat Petroaticipi mumatre quidem pulcherrima, patre prais peragandi, procero, mirabili, filius, quod erat in poru nutre formosissimu, in patre dignissimu ita on dien upressit, habuit, prase tulit, vt vtrius q pana famunis vera quedam imago esse videretur. nia gra line fuit honesta, statura celsa, corpore viant, podo, membris & vegetis, & mirabiliter figation auformatis. Placebant, & arridebant ocutimani landor oblectabat, rubor capiebat. Nasus pterio ma acutus, frons lata, manus longa, aures dicere, mediocres, genæ leuiter eminebant. Benè postmi milatus, egregie barbatus, collu erectum, ba,tto merigrandiores, pectus firmu, latera viii qua la femorum, crurum, tibiarum, & pedum mira

mira cosensio. Vox grata, risus hilari, muci fuanis, vultus honorandus. Nihilin umu ne vaftu, nihil pingue, nihil gracile, ant perfecta, amabilia, præclara. Et quida quim angelica specie, hoc atatis flore, his tonu quasi virescentibus nihil vnqua aut santi aut fecit, aut cogitauit, (audeo dicere, manu ita dicam afferre possem) quod non ex 10car Stiana Philosophia praceptis dictu, fi mese cogitatum g sit. Hee si breuius dixi plus haberent dignitatis. Inhoca mam genere fermonis moderatio mere magis, quam copia laudatur. M paf folum orationis pigmenta erudin tagif ditoribus, & benè cordatis pem la sig sta funt, verum etiam quæ elegan men mè dicuntur, obscurant. Nam admodum picturæ vmbra, recel polch facit, vtalia aliis fint illustriora, qui si dam multo magis appareant, qui lint, tare conveniens fit, ita oration ligentissima indiligentia conciona tide assequitur, ve quæ non temeren bus d spersa, sed sapienter dispositaerun busq tionis infignia multo magis emine int, Nam & ab iis, qui modos & can Pugr

BIBLIOTHEK PADERBORN

pariterque extrema definium, mus idem sit sonus in cadendo. Huing 1001 neris ornamenta Hispanz lin tone quasi virginitas vsurpat verecui non Gueuaræ illius, quem nosti, libi mos mnes hoc funt quali fucotindi: mus, rumtamen nondum tritis nostrot iam i hominum auribus, nec erudia quib spania quo editi primum temp diqu funt, honorem, & laudem meruen num, Datur quidem temperato doct le,pu generi, quod delectationis estos kpo concinnitatis licentia maior, pro plebe tim fi orator quæstionis liberioren quido latiorem nactus est campums. Im. funt laudationes, declinationes antu propofita, loci explicatio commo fis, orationifý; in re lætabili & glom vlurp triumphi. Nam ornantem, vitupe Quar tem, amplificantem, ostentant dum compta decet oratio, & verbon orato ambitu conclusa longiore. Suba quam men conditione, vt quales resullilli talis ipse sit sermo. Nolumus vihalime de, inculteque dicatur, multoque Must nus vt aures quasi titillentur, of le si

UNIVERSITATS-BIBLIOTHEK PADERBORN

324 Desapiente fructuoso

fæminarum. Ex illo enim mode rolug tæ, ac prope necessariæ delectation in co vmbraculo, tanquam extabernat Ludo militari infolem, pulueremquet demi stigio processurus orator est, atque minu proinde assumenda vestis est, qua letto micantem oratorem, hostesq; can magu tem remorari, & impedire non pi aque Sint ergo armati potiùs quam us incre infignia, fagum induat orator, to lente relinquat, muliebrem stolamnen tur, v at quidem, suspicetur, & cogitet. his a ditores magister Christianusiad nish Etet, vt etiam admoneat, caueatou cum cum obiurgat, sui videatur esse & se milis, vt enim admonitio, sicem sider oblectatio debet esse perpetua, no vitu teram decetab altera separari. No non nim delectationem probamus, en listu nulla prorsus vtilitas permanetadi tio, c mum, necauditorem sic oratione strib cuti volumus, vtnulla vulnerisas spon ptidulcedo sit. Sauciandus amo kor telo auditoris est animus, acerbin him miscenda dulcedine. Sit elegani natu mo noster, ornatus, & pulcer, & mea

Liber tertius. 325 moto voluptate salubritas, cum deliciis diuilectain in conjungantur. Quam palmam bernan Ludouico Granatensi reservatam vinquee demus, cuius libri omnes Hispaninon ; atque minus iucunditatis, quam adiumenti st, que ledoribus afferunt. Sic enim vir ille sq; can magnus suam dictionem temperauit, nonmaque ita rexit stylum, vt qui legunt, namu medibilem capiant voluptatem, & or, to kntentiarum pondere ipsoita rapianmnen un,venonanimaduereant, delectatiogitet lis aucupium, numerosæque oratiousitadi nisharmoniam minus obseruent. Nã neatou cum orationis ornamenta non defint, r esse de sermonis quasi lautitiam nemo desicent sideret, tamen eo eloquendi genere rua, na vitur, quod è diuinis fontibus haustu, nri. No non ex Ciceronis, & Quintiliani riuuaus, et lissumptum esse videatur.. composinetada tio, collocatio, structura, & numerus ationer scribentis erit, non loquentis, nisi si nerisa sponte fluat oratio, sitque cursus ille, usamo korationisfilum naturale. In illiseacerbit tim, quæ ad delectationem pertinét, legan naturadominatur: illoque ipso maxier, & meallicimur, quod est maxime naturale.

UNIVERSITATS-BIBLIOTHEK PADERBORN

De sapiente fructuoso

326

rale. Ex quo efficitur, vtille prace viffir ris placeat ftylus, qui rerum com den dus explanator sit, & mentis fides terpres'. Quare in eo maximela randum est, vt rebus ancilleture tio, sensaque primum, deindem miretur auditor.. Turpe enim flosculos hine inde sectari, quad the inania colligere, & eloquentiami volu vt veteres illi verborum & lenten nost rum granditate, delectu, & pond polit sed ineptiarum prope puerilium eaes mero, vsuq; metiri. Nam profit fige tia quorundam, & stulta loquar nimi quæ se fucata specie, quæ rubon nuer candoris quasi medicamentis di tum venditare solet audientibus, qual orati co vacar & fanguine, illiufque of thu est expers, quem solida orationi rum pia tanquam bona valetudo facit du c diffundit, omniu est sibilis explodi tam Illam illam præclara eloquentia extr mam concionatores ament, qual tent ciofa verbis, admiranda rebus CHI te, c STI in terris propagare folet in effe rium, quæ vna hoc eloquenuz mus .sler

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN